

Düzenleme Kurulu

Başkan: Ali YILMAZ

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

II. Başkan: A. Vedat ÖYGÜR

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yazman: H. Ayla ÇELENK
ASKİ

Metin SARIASLAN
MTA

Ayla KIZILTUĞ
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Özlem YILDIZ
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Rukiye ALAN
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Nusret GÜNGÖR
MİGEM

İ. Necla SAYLAN
TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Konu Başlıkları

SUNUŞ

Çevre Jeolojisinin İçeriği, Amacı ve Hedefleri

1. Planlama ve karar verme sürecinde doğa kaynaklı afetlere dair risklerin yönetimine ilişkin sorunlar ve çözüm önerileri
2. Çevre Jeolojisi'nin büyük mühendislik yapılarının (kentleşme, baraj-HES, tünel, köprü, deniz-hava limanları, termik santraller, nükleer santrallere vd.) çeşitli evrelerinde ortaya çıkan sorunlara yaklaşımı ve çözüm önerileri
3. Atık yönetimde ve deponi alanlarının (katı, sıvı ve gaz atıkları için) yer seçimi ve yönetimde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri
4. Çevre Jeolojisinin madencilik faaliyetlerinin çeşitli evrelerinde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri
5. Çevre Jeolojisinin koruyucu halk sağlığındaki yeri, önemi ve yaşanmakta olan sorunlar.

SONUÇ BİLDİRGESİ

Çevre Jeolojisinin içeriğini ve çevre jeolojisinin çevrenin korunmasına katkısını tanımlayan; gelecekte daha ayrıntılı olarak ele alınacak konuları belirleyen ve bundan sonra yapılacak çalışmaların önünü açan, Oda'nın çevre mevzuatında yararlanabileceği bir kaynak oluşturan bilgilerin ortaya konulması.

1. ÇEVRE JEOLJİSİ ÇALIŞTAYI

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI GENEL MERKEZİ
03-04 Kasım 2017 ANKARA

TMMOB
JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

Çalıştayın Amacı

Değerli meslektaşlarımız,

Çevre, bireyi, toplumu, bunları çevreleyen mekânı ve bu mekânda gelişen etkinliklerin tümünü kuşatan bir olgudur. Genel olarak çevre iki bölüm halinde irdelenir. Birinci bölümde Yerküre'yi oluşturan hava, su, toprak ve ekosistem gibi fiziksel varlıklar ve bu varlıklar arasındaki ilişkiler irdelenir. Fiziksel varlıklar birey, toplum ve ekosistemde yaşayan varlıkların gereksinimleri için önemlidirler. Çevrenin ikinci bölümünü oluşturan alan ise ahlak, eğitim, ekonomi ve estetik gibi kültürel olgular olup, bu olgular da birey ya da toplumun davranışlarına, yaşam kalitesine ve geleceğine dair konuları içermektedir.

Çevre Jeolojisi, yüzey şekillerini, fiziksel yer süreçlerini ve doğal kaynakları incelemenin yanı sıra, çevreyi etkileyen felsefi ve kültürel konuları da kapsamına alarak irdeler. Buradan da çevre jeolojisinin, temel mirasını jeolojiden almakla birlikte, farklı bilim dallarının kavşağında yer aldığı ve çok disiplinli ortak bir çalışmayı zorunlu kıldığı kolaylıkla söylenebilir. Çevre Jeolojisi, temel ve sosyal bilimlerin yanı sıra sağlık bilimlerinin ve çeşitli mühendislik alanlarının kavşağında gelişen ve yeni ilgi alanlarının da gelişmesine kaynaklık eden doğurgan bir ilgi alanıdır.

Çevre Jeolojisi, bir yönüyle de Yerküre'yi ya da doğayı anlamayı kolaylaştıran ve çevrenin korunmasına katkı sağlayan bir uygulamadır. Dolayısıyla doğayı çeşitli yönleri ile ayrıntılı olarak irdeleyen jeoloji biliminin birikimlerinden yararlanarak, jeolojinin çevrenin korunmasındaki katkısının görünür hale getirilmesi zorunludur. Böyle bir katkı, kısıyında yaşadığımız sürdürülebilir bir yaşam için de gereklidir.

Evrensel bir zaman aralığının yanında insanın yaşam süresi son derece kısadır. Bu kısa yaşamın da insana büyük bir sorumluluk yüklediği açıktır. Bu sorumluluk, bir kaya parçasında evrensel bir geçmişi algılayabilen meslektaşlarımıza, hem günü birlik küçük hevesleri görmesini, hem de yaşamın evrensel değerini anlamasını sağlamaktadır. Başka hiçbir meslekte olmayan bu ayrıcalık açısından bakıldığında, insanın çevre sağlığı koşullarının sağlandığı bir ortamda yaşamasının önemi de açıkça görülür. Dolayısıyla mevcut çevre sorunlarını çözmeye katkıda bulunmak üzere çaba göstermek insani bir görevdir. Çevre ve ekosistemlerin sağlığına ilişkin koşulları yaratmadan, ekosistemin bir ürünü olan insana dair sağlık koşulları planlanamaz.

Çalıştayın Amacı

Çevre Jeolojisi analizleri, yer seçimi ve düzenlemesi ile arazinin kullanım planlamasını kapsar ve doğal afetlerden ileri gelen can ve mal kaybının en aza indirilmesini sağlar. Ayrıca ÇED çerçevesinde çeşitli doğal kaynakların aranması, işletilmesi ve kullanılmasına ilişkin çevresel değerlendirme analizleri, Çevre Jeolojisi perspektifinden daha somut olarak yapılabilir. Örneğin, maden arama evrelerinde toplu ilk yüz yüze gelen de jeoloji mühendisidir. Burada söz konusu olan ilişki, sosyal bilimlerle jeolojinin keştiği bir alanda, yani Çevre Jeolojisi çerçevesinde kapsamlı olarak irdelenebilir. Öte yandan katı atıkların yönetimi ile doğal ve kültürel ortamı koruma uygulamalarına olan gereksinimleri irdelenmek, çevre jeolojisinin başlıca uğraşı alanlarıdır.

Çalıştay süresince Çevre Jeolojisinin planlama ve karar verme sürecinde doğa kaynaklı afetlere dair risklerin yönetiminde; çevre jeolojisinin büyük mühendislik yapılarının (kentleşme, baraj-HES, tünel, köprü, deniz-hava limanları, termik-nükleer santraller vd.) çeşitli evrelerinde; atık yönetiminde ve deponi alanlarının (katı, sıvı ve gaz atıkları için) yer seçiminin önemi ile madencilik faaliyetlerinin çeşitli evrelerinde yaşanan sorunlara ve çözüm önerilerine katkısı ile koruyucu halk sağlığındaki yeri, önemi ve yaşanmakta olan sorunlar irdelenecektir.

Çevre Jeolojisi Çalıştay'ında, kamu ve özel sektör deneyimine sahip, konularında uzman jeoloji, maden, jeofizik, çevre, ekonomi ve hukuk gibi disiplinlere mensup arkadaşlarımız seçilen beş ana başlık altında ve beş ayrı masada tartışacak ve görüşlerini açıklayacaklardır. Ortaya çıkacak sorunlar ve çözüm önerileri, ilgili yerlere ulaştırılacak ve kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Sonuç olarak, Çevre Jeolojisinin konumu, içeriği ve hedefleri gözetildiğinde, Çevre Jeolojisinin planlama, yer seçimi ve karar verme sürecinde, doğa kaynaklı risklerin azaltılmasında, doğal kaynakların yönetiminde, çevre ve halk sağlığı ile güvenliği konularında, çevre yönetimi ve sürdürülebilir bir yaşamın gerçekleşmesinde önemli bir yere sahiptir.

Yukarıda sunulan çerçevede, Çevre Jeolojisinin çevre sorunlarının çözümüne katkısını ortaya koymak üzere 'Çevre Jeolojisi Çalıştay'ı düzenlenmektedir. Çevre Jeolojisinin bu ilk çalıştayında ele alınacak konu başlıkları, çeşitli sektörlerdeki gereksinimler gözetilerek belirlenmiştir.

Düzenleme Kurulu

Çalıştay Programı

1. GÜN (3 Kasım 2017 Cuma)

9.30	Kayıt
10.00-11.00	Açılış Konuşmaları
11.00-12.00	SUNUŞ: Çevre Jeolojisinin İçeriği, Amacı ve Hedefleri
12.00-13.30	Öğle Yemeği
13.30-18.00	Tüm çalışma gruplarınınca ayrı masalarda konu başlıklarının tartışılması
18.00	Akşam Yemeği

2. GÜN (4 Kasım 2017 Cumartesi)

9.30-12.00	Tüm çalışma gruplarınınca ayrı masalarda konu başlıklarının tartışılması
12.00-13.30	Öğle Yemeği
13.30-16.00	Tüm çalışma gruplarının rapor sunumları ve değerlendirmeler
16.00-16.30	Çay/Kahve Arası
16.30-18.00	Genel Tartışma ve Sonuç Bildirgesi
18.00	Kapanış